Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δικατρ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος | *Ἀθῆναι, 20 Ἰουνίου 1936* | *Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 29*

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Αὐτὸ τὸ ἐπικύρωνε κι' ὁ Ζυχέλ.

—Ὁ καιρὸς θάλλάξῃ, ἔλεγε κι' αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐχάριστο.

Κι' εἶχε ἀκόμα παρατηρήσει πὼς ὁ ἥλιος, τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ κρυβόταν κάτω ἀπ' τὸν ὁρίζοντα, εἶχε κοιτάξει ἀπὸ μιὰ τρύπα τῶν συννέφων, σὰν ἕνας περίεργος ποὺ κοιτάζει ἀπὸ τὴ χαραμάδα τῆς πόρτας.

Τὸ βράδυ ἐδείπνησαν ὅλοι μὲ οἰκονομία. Γιατ' εἶχαν ἰδεῖ πὼς δὲν εἶχαν τρόφιμα παρὰ μόνο γιὰ εἰκοσιτέσσερις ὧρες. Ἦταν λοιπὸν ἀνάγκη νὰ γυρίσουν τὴν ἑπομένη στὴ στεριά, ἄν, ἐννοεῖται, ἡ «Μπερμπέρα» δὲν εἶχε ἀπομακρυνθῆ πολύ.

Ἡ νύχτα πέρασε ἥσυχη. Ἡ θάλασσα ἦταν σχεδὸν ἀκύμαντη κι' ὁ ἄνεμος ἑτοιμαζόταν νὰ γυρίσῃ ἀνατολικός. Σ' αὐτὴ τὴν ἀβεβαιότητα, ὁ καπετάνιος, κατὰ συμβουλὴ τοῦ Ζυχὲλ ποὺ τὴ διαβίβασε ὁ Σελίκ, στάθηκε περιμένοντας νὰ ξημερώσῃ.

Κατὰ τὶς τρεῖς ὁ οὐρανὸς καθαρίσθηκε ἀπ' τοὺς ἀτμοὺς κι' ἔδειξε στὰ ψηλὰ τοὺς ἀστερισμούς του. Στὰ χαμηλὰ ἦταν ἀκόμα σκουντουφλιασμένος. Ἀλλὰ τὸ πρωΐ ὁ ἥλιος ἐπρόβαλε στὸν ὁρίζοντα μὲ ὅλη του τὴ λαμπρότητα. Μεγεθυσμένος ἀπὸ τὴ διάθλαση, πορφυρωμένος ἀπὸ τὰ χαμηλὰ στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας, ὁ φωτοβόλος δίσκος ἐφώτισε μὲ ἰριδισμοὺς τὴν ἐπιφάνεια τοῦ κόλπου.

Ὁ Ζίλδας Τρεγκομαὶν ἐθεώρησε χρέος του νὰ τὸν χαιρετήσῃ βγάζοντας τὸ μουσαμαδένιο του καπέλλο. Ἕνας ἡλιολάτρης δὲν θὰ ἔδειχνε περισσότερη εὐλάβεια πρὸς τὸ ἄστρο τῆς ἡμέρας.

Μὲ πόση ἀνυπομονησία, ἐπιβάτες καὶ ναῦτες, περίμεναν τὴν ὥρα ποὺ θὰ γινόταν ἡ παρατήρησῃ, γιὰ νὰ μάθουν ἐπιτέλους ποῦ βρίσκονταν. Γιατὶ αὐτὸ ἐνδιαφέρει τώρα ὅλους: ἡ «Μπερμπέρα» ἔπλεε ἀκόμα στὸν κόλπο, ἢ εἶχε σπρωχθεῖ πέρ' ἀπ' τὸ ἀκρωτήρι Ράζ-ἐλ-Χάδ;

Ὡστόσο ὁ ἥλιος ἀνέβαινε πάνω σ' ἕναν οὐρανὸ καθαρώτατο. Κανένας φόβος δὲν ἦταν νὰ σκεπασθῆ ἀπὸ κανένα σύννεφο ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Ζυχὲλ θὰ ἔκρινε κατάλληλη γιὰ νὰ πάρῃ τὸ μεσημβρινὸ ὕψος. Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ μεσημέρι, ὁ νεαρὸς πλοίαρχος ἔκαμε τὶς προετοιμασίες του.

Ὁ καπετὰν-Ἀντιφὲρ ἦρθε καὶ κάθησε κοντά του μὲ τὰ χείλη σφιγμένα, μὲ τὰ μάτια φλογερά, χωρὶς νὰ βγάζῃ λέξη. Ὁ Ζίλδας στάθηκε δεξιά, κουνώντας τὸ μεγάλο του κεφάλι. Ὁ Σαοὺκ ἀπὸ τἄλλο μέρος κι' ὁ Σελίκ ἑτοιμάσθηκαν νὰ παρακολουθήσουν κι' αὐτοὶ τὴν ἐργασία.

Ὁ Ζυχὲλ ἀπαθής, μὲ τὴ σκέλη ἀνοιχτά, ἔδρα-

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

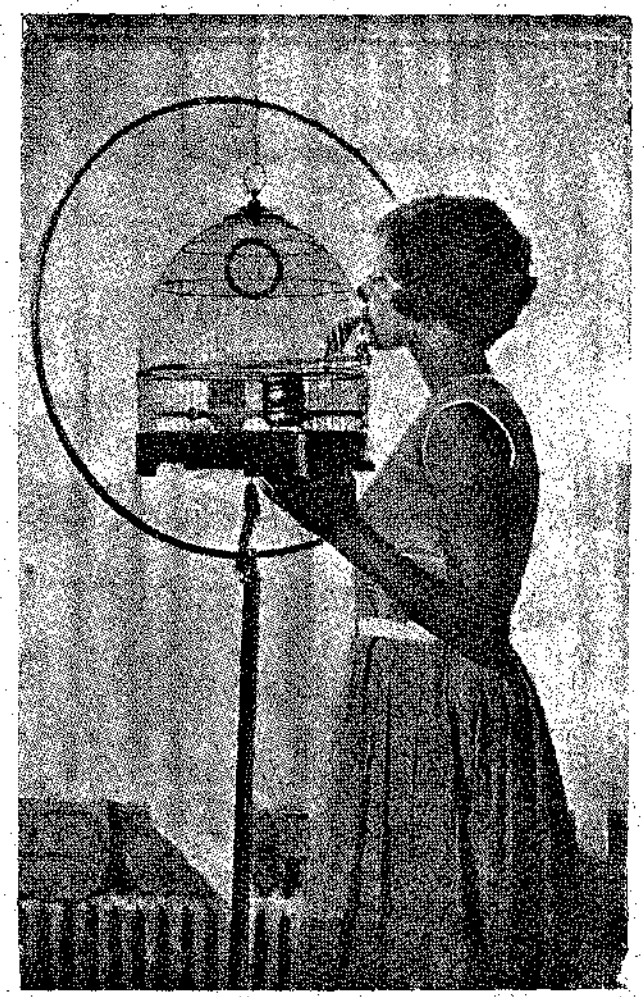

Ἡ Δώρα ἀγαπᾷ πολὺ τὸ καναρίνι της

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν Λέλον Φ. Νικολαΐδην

ξε τὸν ἑξάντα καὶ διεύθυνε τὸ φακό του στὸν ὁρίζοντα. Κι' ἀφοῦ πῆρε τὸ ὕψος, εἶπε ἁπλά:

— Τελείωσε!

Ἔπειτα κατέβηκε στὴν καμπίνα του γιὰ νὰ κάμῃ τοὺς ὑπολογισμούς.

Μετὰ εἴκοσι λεπτὰ ξανανέβηκε στὸ κατάστρωμα καὶ ἀνακοίνωσε τὸ ἐξαγόμενο: Ἡ πέρμα βρισκόταν σὲ πλάτος βόρεια, 25° 2', ἄρα 3 λεπτὰ τοῦ τόξου νοτιώτερα ἀπὸ τὸ πλάτος τοῦ νησιοῦ.

Ἐκανόνισαν τότε τὴν πορεία τῆς πέρμας ἀνάλογα μὲ τὴν πρώτη παρατήρηση, καὶ κατὰ τὶς δυόμισι, ὁ Ζυχὲλ ἔκαμε κι' ἄλλες, ἐνῶ ὁ Ζίλδας, μὲ τὸ χρονόμετρο στὸ χέρι, ἐσημείωνε ἀκριβέστατα τὴν ὥρα καθεμιᾶς. Ἔγιναν οἱ ὑπολογισμοὶ καὶ βρέθηκε μῆκος 54° 58'.

Ὥστε ἡ πέρμα βρισκόταν ἕνα λεπτὸ τοῦ τόξου ἀνατολικώτερα ἀπὸ τὸ μῆκος τοῦ νησιοῦ.

Σχεδὸν ἀμέσως ἀντήχησε ἡ κραυγή:

— Στεριά!

Ἕνας ναύτης ἔδειχνε κάποιο σκοτεινὸ ὄγκο σὲ ἀπόσταση δυὸ μιλλίων πρὸς τὰ δυτικά.

— Τὸ νησάκι μου! φώναξε ὁ καπετὰν Ἀντιφέρ.

Δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι παρ' αὐτό, γιατὶ καμμιὰ ἄλλη στεριὰ δὲν φαινόταν ὁλόγυρα.

Ἀπὸ τὴ χαρά του, ὁ Μαλουΐνος ἄρχισε νὰ χειρονομῇ καὶ νὰ χοροπηδᾷ, σὰ νὰ τὸν ἔπιασε ἡ ἀρρώστεια ἐκείνη ποὺ λέγεται «χορὸς τοῦ ἁγίου Γκύ». Ὁ Ζίλδας ὑποχρεώθηκε νὰ τὸν κρατήσῃ μὲ τὰ δυνατά του χέρια.

Ἀμέσως ἡ πέρμα ἔβαλε πλώρη πρὸς τὴν ξηρὰ ποὺ εἶχε φανεῖ. Μὲ τὴν ἀνατολικὴ αὔρα ποὺ φούσκωνε τὰ πανιά τους, θὰ τὴν ἔφτανε σὲ μισὴ ὥρα. Τὴν ἔφθασε πραγματικῶς. Κι' ὑπολογίζοντας τὴ διανυθεῖσα ἀπόσταση ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς παρατήρησης, ὁ Ζυχὲλ ἐβεβαίωσε πὼς τὸ νησάκι ἐκεῖνο βρισκόταν ἀκριβῶς στὴ θέση ποὺ ἐσημείωνε ὁ Καμοὺλκ πασᾶς, δηλαδὴ σὲ βόρειο πλάτος 24° 59'—αὐτὸ ποὺ εἶχε ἀφήσει στὸ γιό του ὁ Θωμᾶς Ἀντιφὲρ—καὶ σὲ ἀνατολικὸ μῆκος 54° 57'—αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶχε φέρει ὁ Μπὲν-Ὀμάρ.

Ὁλόγυρα, ὅσο ἔφθανε τὸ μάτι, ἁπλωνόταν ἡ ἐρημιὰ τοῦ κόλπου τοῦ Ὀμάν.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Τώρα ὁ Φάλκος ἔνιωθε κι' ἐκεῖνος νύστα, ποὺ πρὶν τὴν εἶχε νικήσει ἡ περιέργεια. Καὶ πάλι εἶχε ὄρεξη νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ βγῇ, μὰ ἄρχισε νὰ ζαλίζεται ἀπὸ τὸν ὕπνο ποὺ σιγὰ σιγὰ τὸν κυρίευε τελειωτικά. Ἀπεναντίας ἡ μητέρα του ἔχοντας πιὰ μισοχορτάσει τὸν ὕπνο, ξενύσταξε κι' ἔμεινε ἀνακαθισμένη καὶ συλλογισμένη σιμὰ στὸ προσκέφαλο τοῦ Φάλκου της.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο εἶχε ἀποκοιμηθῆ κι' ὁ Φάλκος, καὶ ἡ μητέρα του, καθισμένη καθὼς ἦταν, μὲ ἀκουμπισμένο τὸ κεφάλι της στὸ χέρι, ἄρχισε πάλι νὰ κουτουλάῃ καὶ νὰ λαγοκοιμᾶται.

Κι' οἱ δυὸ σὲ λίγη ὥρα ξύπνησαν ἀπὸ ἕναν κρότο καὶ μιὰν ἀλλόκοτη φωνή.

Ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα τους ἀκουγόταν σὰ μούγγρισμα:

—Μπ! μοῦ! βοῦ! μποῦ! μποῦ! μοῦ!..

Ὁ Φάλκος τινάχτηκε. Ἡ Μαχὼ ξαφνιάστηκε στὸν ἐλαφρό της ὕπνο.

— Παναγία μου! τί εἶναι;

Στὴ φωνὴ τῆς Μαχῶς ἀπάντησε ἕνα δυνατὸ γέλιο, ποὺ δὲν τὴν ἡσύχασε ὅμως καθόλου.

Πολλὰ φαντάσματα τῆς νύχτας, καθὼς καὶ εἰ νεράϊδες ποὺ φανερώνονταν τὴν ἡμέρα, εἶχαν ἀκουστῆ ἀπὸ πολλοὺς νὰ γελοῦν δυνατά.

Ὁ Φάλκος ὡστόσο μὲς στὸ φόβο του ἐγέλασε.

—Ἂν εἶναι στοιχειό, εἶπε, θὰ μοιάζῃ μὲ τὸν ξάδερφό μου τὸ Σταμάτη.

Κι' ἀλήθεια εἶχε γνωρίσει τὴ φωνὴ καὶ τὸ γέλιο τοῦ ξαδέρφου του.

—Βρὲ παιδί, παλάβωσες, θὰ τοὺς σκιάξῃς... θὰ κοπῇ τὸ αἷμα τους, ἀπάντησε ἀπέξω μιὰ φωνὴ στὸ γέλιο ποὺ εἶχε ἀκουστῆ πρωτύτερα.

Δεύτερο γέλιο ἀντήχησε καὶ μιὰ δροσερὴ ἀγορίστικη φωνὴ εἶπε:

—Δὲν τὰ φοβᾶμαι τὰ στοιχειά ἐγώ, μάννοῦ.

Ὁ Φάλκος ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Ὁ Σταμάτης φάνηκε στὸ ἄνοιγμα, μαζὶ μὲ τὴν κυρούλα του, τὴ γριὰ Φαλκίτσα, τὴ μητέρα τῆς θειᾶς του τῆς Μαχῶς.

Ἡ γριὰ Φαλκίτσα, κοντὴ καὶ σκυφτή, συμμαζεμένη, ἔβλεπε καλὰ τὴ νύχτα καθὼς ἔσκυβε τὸ κεφάλι κατὰ κάτω, εἶχε γερὰ πόδια κι' ἐλαφρὸ περπάτημα.

Ὁ Σταμάτης ἐφώναξε θριαμβευτικά:

— Καλῶς σᾶς βρήκαμε! Γιὰ χατῆρι σας κόντεψαν νὰ μᾶς φάνε τὰ στοιχειά.

Ὁ Φάλκος ρώτησε τὴν κυρούλα του:

— Ξέρεις νὰ μοῦ πῇς, μαννοῦ, τὸν καιρὸ ποὺ ἔχτιζαν αὐτὸ τὸ σπίτι, τί εἶχαν σφάξει στὰ θεμέλια;.. Μὴν ἔσφαξαν πετεινό; Γιατὶ ἄκουσα ἕνα πετεινὸ νὰ λαλῇ πολλὴ ὥρα...

Ἡ γρηὰ Φαλκίτσα ἀπάντησε γελαστή:

— Ἄκου, ἐκεῖ! τί ἄλλο θὰ ἔσφαξαν ἀπὸ πετεινό, παιδί μου... καλὰ ξεφάντωσαν ἐκεῖνοι μὲ τὸν πετεινό, τὸν μικρὸν ἐκεῖνο... Μακάρι νὰ εἴχαμε κι' ἐμεῖς ἕνανε!

— Τώρα τὸν εἶχα μελετήσει, μάννα, καὶ τοῦ ἔταζα τοῦ γιοῦ μου ἕνα πετεινάρι, εἶπε ἡ Μαχώ.

— Καὶ τί νὰ μᾶς κάνῃ ἕνα πετεινάρι, θειά, εἶπε ὁ Σταμάτης, ποὺ ἔχουμε κι' ἄλλους δικούς μας κάτω στὸ χωριό; Μισὸ μονάχα θέλω ἐγὼ στὸ μερδικό μου...

— Θὰ πάρω δυὸ ἀπὸ τὴν Κοκκινίτσα, Σταματάκη μου, φτάνει νὰ μοῦ δίνῃ, εἶπε ἡ Μαχώ.

Εὐθὺς τώρα ἡ γριὰ Φαλκίτσα ἄρχισε νὰ λέῃ πῶς καὶ γιατὶ ἦρθε μαζὶ μὲ τὸν ἐγγονό της τέτοια ὥρα:

— Σὰν εἴδαμε πλειό, παιδάκι μου, πὼς ἀργήσατε καὶ καταλάβαμε πὼς ἤθελε κοιμηθῆτε στὸ χωριὸ τὸ δικό μας πλειό, καὶ θὰ εἴσαστε μοναχοί σας, γιατὶ ἡ Διόμαινα κι' ἡ Μπάλαιγα κι' ἡ γειτόνισσά μας τὸ Γηρακὼ εἶχαν φύγει νωρίς, γιατὶ δὲν εἶχαν ἄλλες ἐλιὲς νὰ μαζέψουν πλειό, κι' ἦρθε τὸ Γηρακώ, ἡ γειτόνισσα, καὶ μᾶς εἶπε πὼς νὰ τὄξερε, ἤθελε καθήσει στὸ χωριὸ μας γιὰ νὰ σᾶς κάνῃ σύντροφιὰ (χωριὸ τῆς ἔλεγε ἡ γριὰ τὸ παλιὸ ἔρημο χωριὸ) καὶ τῆς κακοφάνηκε ποὺ δὲν τὄξερε γιὰ νὰ καθήσῃ σὰν τἄκουσε κι' ὁ Σταματάκης, αὐτὸ τ' ἀγιόπαιδο, δὲν ἤθελε νὰ βασταχτῇ καὶ φοβέριζε νὰ κινήσῃ νἄρθῃ στὸ χωριὸ μεσάνυχτα, μοναχός του σὰν βγῆκε τὸ φεγγάρι καὶ βλέπαμε νὰ περπατοῦμε, πλειό, γιὰ νὰ μὴν κινήσῃ νἄρθῃ μοναχός του ὁ Σταματάκης, ὁ ἀπότοκος, κι' ἔχω δυὸ καϊμοὺς καὶ γιὰ τ' ἐσᾶς καὶ γι' αὐτόνε, εἶπα κι' ἐγώ, ἂς κινήσουμε νὰ πᾶμε τώρα ποὺ βγῆκε τὸ φεγγάρι. Κι' ἔτσι ἤρθαμε.

Εἶχαν ἔρθει ψηλὰ ἀπὸ τὴ ράχη, ἀπὸ τὰ Καλόδια τοῦ βουνοῦ, ὅπου εἶχαν μείνει γιὰ νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους ἡ γρηὰ κι' ὁ ἐγγονός της. Ἀπὸ τὸ πρωὶ βρίσκογταν στὴ μάντρα στὸ βουνό, εἶχαν πάει γιὰ νὰ ζητήσουν ἀπὸ δυὸ βοσκοὺς κολλήγους τους κάτι καθυστερούμενα νοίκια, ἀπὸ τὰ

λιβάδια τους ποὺ τὰ νοίκιαζαν γιὰ βοσκοτόπια καὶ ποὺ τοὺς πλήρωναν οἱ βοσκοὶ σὲ μυτζήθρες καὶ τραχανᾶ. Τὸ βράδυ οἱ τρεῖς γυναῖκες, ποὺ εἶχαν ξεκινήσει ἀπὸ τὴ γειτονιὰ τοῦ ἔρημου χωριοῦ γυρίζοντας στὸ χωριό τους, πέρασαν ἀπ' τὰ Καλόδια, καὶ ἡ Φαλκίτσα, γνωρίζοντας ὅτι ἡ κόρη της ἡ Μαχὼ εἶχε σκοπὸ νὰ μείνῃ στὸ ἔρημο χωριὸ τὴ νύχτα ἐκείνη, τὸ εἶπε στὶς τρεῖς γυναῖκες, ποὺ ἔδειξαν μεγάλη στενοχώρια γιατὶ δὲν τὄξεραν νὰ μείνουν γιὰ συντροφιά. Τότε ὁ Σταμάτης, τ' ἀγιόπαιδο, καθὼς τὸν ἔλεγε ἡ κυρούλα του, ἐσήκωσε ἐπανάσταση ζητώντας νὰ πᾶνε μαζὶ στὸ παλιὸ χωριό, ἀλλοιῶς φοβέριζε ὅτι θὰ πήγαινε μόνος του ἢ μὲ δυὸ βοσκόπουλα ποὺ θὰ πήγαιναν μὲ τὰ κοπάδια τους κατὰ κεῖνο τὸ μέρος.

Ἡ γριὰ ὑποχώρησε, καὶ μόλις βγῆκε τὸ φεγγάρι ξεκίνησαν μαζί.

Ὁ Σταμάτης τώρα ἄρχισε νὰ λέῃ στὸν ξάδελφό του πὼς γέλασε τὰ δυὸ βοσκόπουλα ποὺ εἶχαν συμφωνήσει νὰ τὸν σκιάξουν, κι' ὄχι μονάχα τοὺς χάλασε τὰ σχέδια τους, ἀλλὰ τὰ ἔσκιαξε αὐτὸς ἀντὶ νὰ τὸν σκιάξουν ἐκεῖνα.

—... Τὰ μυρίστηκα ἐγὼ ποὺ ἤθελαν νὰ κρυφτοῦν κάτω στὸ ρέμα, δίπλα στὸ δρόμο μας.. Τοὺς ἄκουσα σὰ μουρμούριζαν οἱ δυό τους: «Βρὲ σύ, Στάθη, καϊμένε, νά, μὲ τὴν κάπα νὰ στήσῃς ὁλόρθη τὴν κουκκοῦλα, καὶ τὰ μανίκια τῆς κάπας νὰ τὰ σηκώσῃς ψηλὰ νὰ φαίνεται σὰ στοιχειό.—Ποῦ, βρὲ σύ, Γιάννη; τοῦ λέει ὁ ἄλλος.

«—Νά, κάτω στὰ σκῖνα, ἐκεῖ... κι' ἐγὼ νὰ κάνω τὸ βοϊδάκι, τάχα νὰ μουγγρίζω... κι' ἀπεκεῖ, σὰ λακκήσουν, τοὺς παίρνουμε μὲ τὰ κοτρώνια.» Σὰν τ' ἄκουσα, καλά, λέω, νὰ σᾶς δείξω ἐγώ!.. Λέω τῆς γριᾶς νὰ καθήσῃ στὴν ἄκρη, νὰ βαστᾷ τὸν ἀνασασμό της καὶ νὰ μὲ καρτερῇ κι' ἔφτασα... «Ποῦ πᾶς; — Σώπα!» Παίρνω τὸ μονοπάτι στὴν πέρα μπάντα... Κατὰ τὰ σκῖνα αὐτοί, κατὰ τὰ πρινάρια ἐγώ... Τοὺς βλέπω ἀντίκρυ ποὺ παραμόνευαν κρυμμένοι. Μιὰ πετριά, δεύτερη πετριά, καὶ χώθηκα στὰ κλαριὰ μέσα... Ξαφνίζονται, γυρίζουν νὰ ἰδοῦν ποῦθε ἔρχονται οἱ πετριές, σηκώνομαι, τοὺς βάζω στὸ κοντό, τοὺς κυνηγῶ μὲ τὰ βράχια. Κατὰ τὰ σκῖνα αὐτοί, κατὰ τὰ πρινάρια ἐγώ... Τὄκοψαν κουμπούρι... κι' ἐλάκκησαν κι' ἀκόμα λακκοῦν... Πίστεψαν πὼς ἦταν στοιχειὸ ποὺ τοὺς κυνήγησε... Τρέχω, ἠβρα τὴ μαννοῦ μου, καὶ τὸ βάλαμε στὰ πόδια γιὰ δῶ. Καὶ νά μας, ἤρθαμε. Ἄ, δὲν τὰ φοβᾶμαι τὰ κρούσματα, θειὰ Μαχώ. Ἔ, μαννοῦ, τί λές;

Κι' ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ ὁ Σταμάτης τὸ παπαδοπαίδι, τ' ἁγιόπαιδο, ἄρπαξε τὴ φλάσκα ποὺ ἦταν γεμάτη νερὸ καὶ τὴν ἄδειασε σχεδὸν ὅλη γιὰ νὰ ξεδιψάσῃ. Ὕστερα ξαπλώθηκε μπροῦμυτα κοντὰ στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας κι' ἄρχισε νὰ ροχαλίζῃ, ἀκόμη πρὶν κοιμηθῆ.

Διασκευὴ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΓ'.—Τὸ Νοσοκομεῖο

Ἡ Γαλαζούλα, ἡ Ροζίνα κι' ἡ Ραχὴλ εἶχαν ντυθεῖ νοσοκάμες. Ἐπειδὴ δὲν εἶχαν ἄσπρες μπλούζες, τοὺς ἔκαμα ἄσπρες ποδιὲς μὲ μαντήλια μου δεμένες στὴ μέση τους μὲ κορδέλλες, καὶ στὰ μανίκια τοὺς κάρφωσα ἀπὸ ἕνα σταυρὸ κομωμένο ἀπὸ κόκκινο πανί. Ἦταν ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός, τὸ ἔμβλημα τῶν στρατιωτικῶν Νοσοκομείων.

Ἡ Ἀρκουδίτσα ἦταν ὁ πρῶτος τραυματίας ποὺ ἔφεραν, ἔχασε στὴ μάχη ἕνα πόδι, ποὺ τῆς τὸ πῆρε τάχα μιὰ σφαῖρα κανονιοῦ (καὶ πραγματικῶς τῆς ἔλειπε ἕνα πόδι) φαινόταν ὅμως γενναία καὶ δὲν ἔκλαιγε καθόλου. (Κι' ἔτσι ἔπρεπε, ἀφοῦ, ἂν καὶ γυναίκα, εἶχε πάει στὸν πόλεμο). Ἔπειτα ἔφεραν τὸ Γουλιέλμο. Αὐτὸς δὲν ἦταν πληγωμένος, ἀλλὰ μόλις καὶ μετὰ βίας σερνόταν, λιποθυμισμένος σχεδὸν ἀπὸ τὴν κακουχία κι' ἀπὸ τὸν πυρετό. Τρίτος κουβαλήθηκε ὁ Κουΐν Κουΐν ξαπλωμένος σ' ἕνα φορεῖο. Ἔλεγε πὼς πονοῦσε φοβερὰ καὶ μυξόκλαιγε.

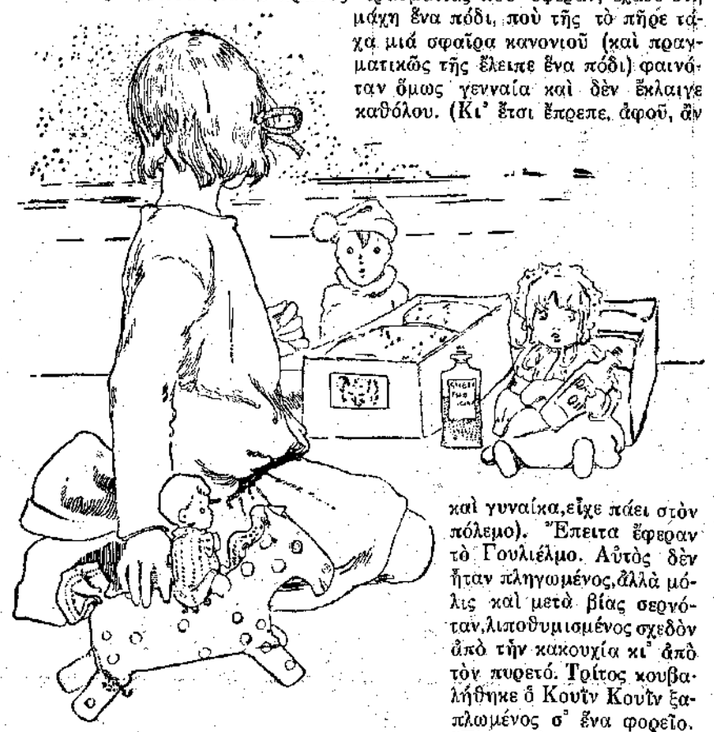

— Καλὰ ἔλεγα ἐγὼ νὰ γίνω ὁ γιατρός, μουρμούριζε μέσ' στὰ κλάματα.

— Πάψε! τοῦ εἶπε αὐστηρὰ ὁ Ἀλφρέδος. Εἶσαι πολὺ σοβαρὰ πληγωμένος κι' ἴσως χρειασθῇ νὰ σοῦ κάμω ἐγχείρηση. Μὴν κλαῖς, σοῦ λέω! Ἀφοῦ εἶσαι πληγωμένος, πῶς μποροῦσες νὰ γίνῃς ὁ γιατρός;

— Μὰ δὲν εἶμαι πληγωμένος· ἄρρωστος μόνο.

— Σιωπή! Ἐγὼ ξέρω τί εἶσαι! Πέσε γρήγορα!

Τὸν ξάπλωσαν σ' ἕνα κρεββάτι, τοῦ ἔβαλαν θερμοφόρο στὰ πόδια καὶ τοῦ ἔδωσαν, κατὰ διαταγὴ πάντα τοῦ γιατροῦ, ρετσινόλαδο. Ἐπειδὴ ὅμως μὲ κανένα τρόπο δὲν ἤθελε νὰ τὸ πάρῃ, τὸ πῆρε ἀντὶ γι' αὐτὸν ἡ Ροζίνα (εἶναι, βλέπετε, τόσο καλή!). Καὶ σὰ νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, ἔδωσε στὸν Κουΐν-Κουΐν τὴν τσοκολάτα της, ποὺ τὸν ὠφέλησε τόσο πολύ, ὥστε ἀμέσως ἔπαψε νὰ κλαίῃ.

— Πάει καλύτερα, εἶπε ὁ γιατρός· μπορεῖ νὰ ἀποφύγουμε καὶ τὴν ἐγχείρηση.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ*

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JEAN WEBSTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Αὐτὸ τὸ γράμμα εἶναι ὅλο ἀνάκατες ἰδέες. Δὲν σᾶς ἔπιασε ἀκόμη πονοκέφαλος; Μοῦ φαίνεται πὼς τώρα πρέπει νὰ σταματήσω καὶ νὰ κάνω ἕνα παντεσπάνι. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ στείλω καὶ σὲ σᾶς ἕνα κομμάτι. Θὰ γίνῃ σπουδαῖο, γιατὶ θὰ τὸ κάνω μὲ πολλὰ αὐγὰ καὶ τρία μεγάλα κομμάτια βούτυρο.

Ἡ ἀφοσιωμένη σας

Γιούντη

Υ. Γ. Μαθαίνουμε καὶ πλαστικοὺς χοροὺς στὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς. Ἀπὸ τὴν ἐσώκλειστη εἰκόνα μπορεῖτε νὰ κρίνετε καὶ μόνος σας πὼς ἐγίναμε σωστὲς μπαλλαρίνες. Ἐκείνη στὴν ἄκρη δεξιὰ ποὺ κάνει μιὰ ὡραία πιρουέττα εἶναι ἐγὼ — δηλαδὴ εἶμαι ἐγώ.

26 Δεκεμβρίου

Πολὺ-πολὺ ἀγαπημένε μου Μπάρμπα-Μακροπόδη

Καλὲ χάσατε τὰ λογικά σας; Δὲν ξέρετε πὼς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ στέλνετε σ' ἕνα κορίτσι δεκαεπτὰ χριστουγεννιάτικα δῶρα; Τί θέλετε δηλαδή; Νὰ πάρουν τὰ μυαλά μου ἀέρα καὶ νὰ χάσω ὅλες τὶς ὡραῖες ἀρχὲς ποὺ ἔχω ἀποκτήσει; Σκεφθῆτε, ἄλλωστε, σὲ τί δύσκολη θέση θὰ βρισκόμουν ἂν τύχαινε ποτὲ νὰ τὰ χαλάσουμε οἱ δυό μας. Γιὰ νὰ σᾶς γυρίσω πίσω ὅλα σας τὰ δῶρα θὰ ἔπρεπε νὰ νοικιάσω ἕνα ὁλόκληρο καμιόνι.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε γιὰ τὸ κασκόλ ποὺ σᾶς ἔστειλα. Τὸ ἔπλεξα μόνη μου, μὲ τὰ ἴδια μου τὰ χέρια (καθὼς δὲν θὰ δυσκολευτήκατε βέβαια καὶ τόσο νὰ τὸ καταλάβετε. Πρέπει νὰ τὸ φορᾶτε ὅταν θὰ κάνῃ πολὺ κρύο καὶ νὰ σηκώνετε καλὰ τὸ γιακά σας.

Σᾶς εὐχαριστῶ, Μπαρμπούλη μου, σᾶς εὐχαριστῶ χίλιες φορές. Βρίσκω πὼς εἶστε ὁ καλύτερος Μπάρμπας τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, κι' ὁ τρελλότερος.

Γιούντη

Σᾶς ἐσωκλείω ἕνα τετράφυλλο τριφύλλι ἀπὸ τὴν κατασκήνωση τῶν Μὰκ-Μπράϊδ γιὰ νὰ σᾶς φέρῃ εὐτυχία γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο.

9 Ἰανουαρίου

Θέλετε νὰ κάνετε ἕνα ψυχικό, ἀγαπητέ μου Μπάρμπα Μακροπόδη, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσετε τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς σας; Γνωρίζω μιὰ οἰκογένεια ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπελπιστικὴ κατάσταση. Μητέρα, πατέρας καὶ τέσσερα ὁρατὰ παιδιὰ — ἐν ὅλῳ εἶναι ἕξη ἀλλὰ τὰ δυὸ μεγαλύτερα βγῆκαν στὸν κόσμο γυρεύοντας τὴν τύχη τους ἀλλὰ ἀπὸ τότε δὲν ἔδωσαν κανένα σημεῖο ζωῆς. — Ὁ πατέρας ἐργάζεται σ' ἕνα ἐργοστάσιο ὑαλουργίας καὶ ἔγινε φθισικός — ἡ δουλειὰ αὐτὴ εἶναι φοβερὰ ἀνθυγιεινή — καὶ τώρα τὸν ἔστειλαν στὸ Νοσοκομεῖο. Ὅσες οἰκονομίες εἶχαν τὶς ἐξόδεψαν μὲ τὴν ἀρρώστεια τοῦ πατέρα καὶ τώρα ὁλόκληρη τὴν οἰκογένεια εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ τὴν συντηρῇ ἡ μεγαλύτερη κόρη ποὺ εἶναι εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν. Πηγαίνει καὶ ράβει στὰ σπίτια γιὰ ἐνάμισυ δολλάριο τὴν ἡμέρα (ὅταν τὰ βρίσκει καὶ αὐτὰ) καὶ τὸ βράδυ κάνει στὸ σπίτι της διάφορα κεντήματα. Ἡ μητέρα ἔχει ἀσθενικὴ κράση, μὰ εἶναι ὁλότελα ἄχρηστη γιὰ ὁποιαδήποτε ἐργασία καὶ σωστὴ θρησκόληπτη. Κάθεται μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς ἐγκαρτέρησης — ἐνῷ ἡ κόρη της σκοτώνεται στὴ δουλειὰ καὶ ἔχει ἀναλάβει ὅλες τὶς εὐθύνες καὶ τὶς στενοχώριες τοῦ σπιτιοῦ. Δὲν ξέρει πὼς θὰ κατορθώσουν νὰ περάσουν ὅλο τὸν χειμώνα ποὺ ἔχουμε ἀκόμη πίσω μας — μὰ οὔτε καὶ ἐγὼ μπορῶ νὰ τὸ φαντασθῶ πὼς θὰ τὰ βγάλουν πέρα. Ἂν εἶχε καμμιὰ ἑκατοστὴ δολλάρια θὰ μποροῦσε ν' ἀγοράσῃ μερικὰ κάρβουνα γιὰ τὴ θέρμανσή τους καὶ παπούτσια γιὰ τὰ τρία παιδιὰ ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ πᾶνε σχολεῖο καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ κι' αὐτὴ ἡ ἴδια γιὰ λίγον καιρὸ γιὰ νὰ μὴ στενοχωριέται τόσο πολὺ ὅταν περνοῦν μερικὲς ἡμέρες καὶ δὲν τῆς παρουσιάζεται δουλειά.

Γιὰ νὰ σᾶς στείλω πίσω τὰ δῶρα σας θὰ ἔπρεπε νὰ νοικιάσω ἕνα καμιόνι. (Σελ. 340, στ. α')

Σεῖς εἶστε ὁ πλουσιώτερος ἄνδρας ποὺ γνωρίζω. Νομίζετε πὼς θὰ σᾶς ἦταν δυνατὸν νὰ ἐξοικονομήσετε ἑκατὸ δολλάρια; Αὐτὸ τὸ κορίτσι σίγουρα ἀξίζει πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅ,τι ἄξιζα ἐγὼ ποτέ μου. Ἂν δὲν ἦταν ἡ κόρη δὲν θὰ σᾶς τὰ ζητοῦσα. Δὲν μὲ νοιάζει καὶ τόσο τί θ' ἀπογίνῃ ἡ μάννα. Εἶναι πολὺ νερόβραστη.

Γίνομαι ἔξω φρενῶν ὅταν βλέπω ἀνθρώπους νὰ στηλώνουν τὰ μάτια τους κατὰ τὸν οὐρανὸ καὶ νὰ λένε ὅλη ὥρα: «Ἔτσι τὸ ἤθελε ὁ Θεός», ἐνῷ ξέρουν πολὺ καλὰ πὼς ὁ Θεὸς δὲν τὸ θέλει καθόλου ἔτσι. Ἡ ὑποταγή, ἡ ἐγκαρτέρηση ἢ ὅπως ἀλλοιῶς θέλετε ὀνομάστε την, εἶναι ἁπλούστατα ἀνικανότης καὶ ἀδράνεια. Ἐγὼ τὴ θρησκεία τὴ θέλω περισσότερο ἐνεργητική!

Ἡ φιλοσοφία δὲν μὲ ἱκανοποιεῖ καθόλου. Ὅλα τὰ μαθήματα ποὺ κάνουμε εἶναι ἀπαίσια — αὔριο ἔχουμε πάλι Σοπενχάουερ. Ὁ καθηγητής μας φαίνεται πὼς δὲν ἔχει τὴν ἐλαχίστη διάθεση νὰ μᾶς ἀλλάξῃ τὸ κείμενο. Εἶναι ἕνας περίεργος ξεροκέφαλος γηραλέος καθηγητὴς ποὺ βρίσκεται διαρκῶς στὰ σύννεφα καὶ τὰ μάτια του εἶναι ἀκόμη θαμπωμένα ὅταν πατήσῃ στὴν στεριά. Πότε-πότε δοκιμάζει νὰ φαιδρύνῃ κάπως τὸ μάθημά του μὲ μικροαστειάκια καὶ κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ νὰ χαμογελάσουμε, ἀλλὰ σᾶς βεβαιώνω πὼς τ' ἀστεῖα του κάθε ἄλλο παρὰ ἀστεῖα εἶναι. Ὅλο του τὸν καιρὸ ἀνάμεσα στὶς ὧρες τῶν μαθημάτων τὸν σπαταλάει, σπάζοντας τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ ἀνακαλύψῃ ἐὰν ἡ ὅλη ὑπάρχει στ' ἀλήθεια ἢ μήπως αὐτὸς μονάχα νομίζει ὅτι ὑπάρχει.

Μαθαίνουμε καὶ πλαστικοὺς χοροὺς (Σελ. 340, στ. α')

Εἶμαι σίγουρη πὼς ἡ μοδιστρούλα μου δὲν ἔχει καμμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ὕπαρξη τῆς ὅλης!

Ποῦ νομίζετε ὅτι βρίσκεται τὸ νέο μου μυθιστόρημα; Στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Τὸ βλέπω καὶ μοναχή μου πὼς δὲν ἀξίζει οὔτε μιὰ πεντάρα καὶ ὅταν ὁ ἴδιος ὁ δημιουργός του τὸ ἀντιλαμβάνεται αὐτό, φαντάζεστε πιὰ τί θὰ εἶναι ἡ ψυχρὴ καὶ ἀντικειμενικὴ κρίση τοῦ κοινοῦ

Ἀργότερα

Σᾶς γράφω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου. Εἶναι δυὸ μέρες τώρα ποὺ ἔχω πέσει μὲ πρισμένες ἀμυγδαλές. Μόλις

μπορῶ καὶ καταπίνω λίγο ζεστὸ γάλα, καὶ τίποτε ἄλλο. «Δὲν μοῦ λέτε γιὰ ποιὸ λόγο οἱ γονεῖς σας δὲν σᾶς ἔκοψαν τὶς ἀμυγδαλές σας ὅταν εἴσαστε μικρή;» μὲ ρώτησε ὁ γιατρός. Μὰ τὴν ἀλήθεια δὲν ἔχω ἰδέα ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ «λόγος». Ἂν ἴσως καὶ γνωρίσω ποτὲ τοὺς γονεῖς μου δὲν θὰ λείψω νὰ τοὺς ρωτήσω.

Δική σας

Γ. Α.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα

Ξαναδιάβασα τὸ γράμμα μου πρὶν τὸ σφραγίσω. Δὲν καταλαβαίνω γιὰ ποιὸ λόγο τὰ ἔβλεπα ὅλα τόσο μαῦρα γύρω μου. Σήμερα σπεύδω νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι εἶμαι νέα, εὐτυχὴς καὶ χαρούμενη καὶ πιστεύω πὼς κι' ἐσεῖς εἶστε τὸ ἴδιο. Τὰ γιάτα δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση μὲ τὰ χρόνια ποὺ μετροῦμε, φθάνει κανεὶς νὰ ἔχῃ φρέσκο καὶ ζωντανὸ τὸ μυαλό του καὶ τὴν καρδιά του καὶ τότε καὶ ἂν ἀκόμη ἔχετε ἄσπρα μαλλιά, Μπάρμπα Μακροπόδη μου, θὰ εἶστε ἀκόμη παιδί.

Ἡ ἀφοσιωμένη σας

Γιούντη

12 Ἰανουαρίου

Ἀγαπητὲ κύριε Φιλάνθρωπε

Ἡ ἐπιταγή σας γιὰ τὴν οἰκογένειά μου ἔφθασε χθές. Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ-πολύ. Τὸ ἔσκασα ἀπὸ τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς καὶ τοὺς τὸ ἐπῆγα εὐθὺς μετὰ τὸ μεσημεριανὸ φαγητό. Ἄχ! νὰ βλέπατε τὸ πρόσωπο τοῦ κοριτσιοῦ! Ἦταν τόσο ἔκπληκτη καὶ τόσο εὐτυχισμένη, ὥστε ἔλαμπε ὁλόκληρη ἀπὸ χαρά. Φαινόταν σχεδὸν νέα. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι παρὰ εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν. Δὲν εἶναι γιὰ λύπη ἕνα τέτοιο πρᾶγμα;

Φαίνεται ὅμως πὼς εἶναι ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ λένε ὅτι ὅλα τὰ καλὰ ἔρχονται μαζί. Τώρα ἔχει ἐξασφαλίσει τακτικὴ ἐργασία γιὰ δυὸ μῆνες. Κάποια παντρεύεται καὶ τῆς κάνει τὴν προῖκα της!

— Ὁ Θεὸς μᾶς τὸ ἔστειλε! ἐφώναξε ἡ μητέρα μόλις κατάλαβε ὅτι τὸ χαρτάκι ἐκεῖνο ἄξιζε ἑκατὸ δολλάρια.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία μου, τῆς εἶπα, δὲν σᾶς τὸ ἔστειλε ὁ Θεός. Σᾶς τὸ ἔστειλε ὁ Μπάρμπα-Μακροπόδης, (ὁ κ. Σμίθ, σᾶς ὀνόμασα).

— Ναί ἀλλὰ ὁ καλὸς Θεὸς τοῦ τὸ ἔβαλε στὸ νοῦ του!

— Καθόλου, στὸ νοῦ του τοῦ τὸ ἔβαλα ἐγώ, τῆς ἀποκρίθηκα.

— Ναί ἀλλὰ στὸ δικό σας τὸ μυαλὸ ποιὸς ἄλλος τὸ ἔβαλε, παρὰ ὁ καλὸς Θεός.

— Αὐτὸ μπορεῖ, ἀπάντησα.

Ὅπως κι' ἂν ἔχει ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶμαι βέβαιη πὼς ὁ καλὸς Θεὸς θὰ σᾶς ξεπληρώσῃ αὐτὸ ποὺ κάνατε. Ἄλλωστε ἡ χαρὰ ποὺ νοιώθει κανεὶς κάνοντας τὸ καλὸ δὲν εἶναι ἡ καλύτερη ἀνταμοιβή;

Μὲ βαθειὰ εὐγνωμοσύνη

Γιούντη Ἄμποτ

15 Φεβρουαρίου

Τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχωτάτῃ Μεγαλειότητι

Σήμερον τὴν πρωΐαν ἔλαβον τὸ πρόγευμά μου συγκείμενον ἐκ μιᾶς ἐφθῆς γαλοπούλας καὶ χηνὸς καὶ παρήγγειλα νὰ μοὶ προσκομίσωσιν κύπελλον τείου (σινικοῦ ποτοῦ), τὸ ὁποῖον δὲν εἶχον γευθεῖ μέχρι τοῦδε.

Μὴν ἀνησυχεῖτε, Μπάρμπα-Μακροπόδη μου, δὲν ἔχασα τὰ λογικά μου. Ἁπλούστατα σᾶς ἀντιγράφω ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν Σὰμ Πέπυς. Στὸ μάθημα τῆς Ἀγγλικῆς Ἱστορίας διαβάζουμε τώρα καὶ τὶς πηγὲς στὸ πρωτότυπο. Ἡ Σάλλη, ἡ Τζούλια καὶ ἐγὼ κουβεντιάζουμε τώρα στὴν διάλεκτο τοῦ 1660. Ἀκοῦστε παρακαλῶ:

«Ἔλαβον τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Τσάριγκ Κρὸς ἵνα ἴδω τὸν ταγματάρχην Χάρισσον ἀπαγχονιζόμενον, συρόμενον καὶ ἀποκαθαιρούμενον. Ὑπέστη τὴν καταδίκην μεθ' ὅσης φαιδρότητος ἠδύνατό τις νὰ ἐπιδείξῃ ἐν παρομοίᾳ περιστάσει». Καὶ τοῦτο: «Ἐγευμάτισα μετὰ τῆς ὡραίας μου ἥτις πενθεῖ ἐπιχαρίτως τὸν ἀδελφόν της, θανόντα τὴν προτεραίαν ἐξ εὐλογίας».

Κάπως γρήγορα ἄρχισε ἡ «ὡραία του» τὶς διασκεδάσεις, δὲν βρίσκετε κι' σεῖς; Κάποιος φίλος τοῦ Πέπυς σοφίστηκε ἕνα ἔξοχο μέσον ποὺ μ' αὐτὸ ὁ βασιλιάς θὰ μποροῦσε νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη τοῦ δημοσίου. Νὰ πουλήσουν στὸ λαὸ παλιές, χαλασμένες προμήθειες, ἀπ' αὐτὲς ποὺ βρίσκονταν στὶς κρατικὲς ἀποθῆκες γιὰ πέταγμα. Τί λέτε ἐσεῖς ὁ ἀναμορφωτὴς γιὰ ὅλα αὐτά; Σὰν νὰ μὴν εἴμαστε ἐμεῖς οἱ σημερινοὶ καὶ τόσο κακοὶ ὅσο θέλουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν οἱ ἐφημερίδες.

(Ἀκολουθεῖ)

Μετάφρασις Α. Δ. καὶ Γ. Τ.

Η ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΣΑΠΟΥΝΟΦΟΥΣΚΑ

Ἀστεία ἱστορία σὲ 4 εἰκόνες μὲ λίγα λόγια

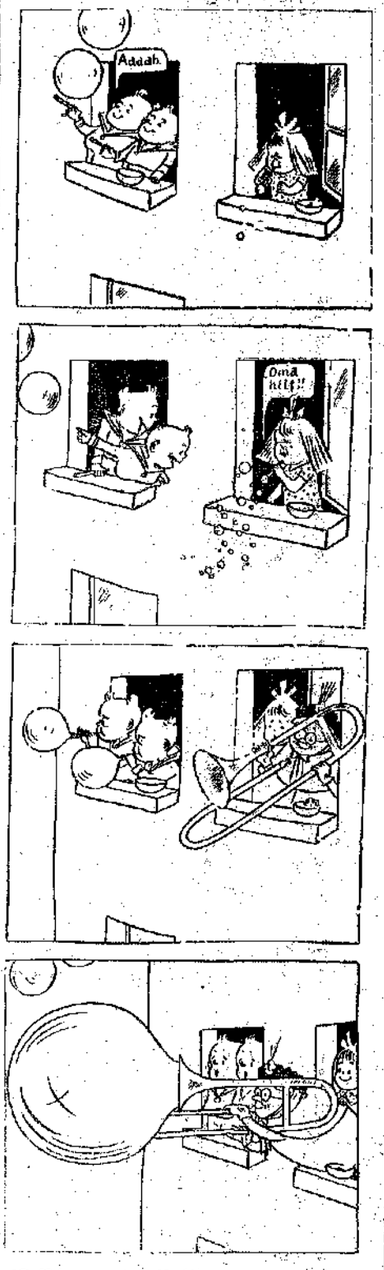

Ὁ Τάκης κι' ὁ Τοτὸς κοροϊδεύουν τὴ Μαριγούλα γιὰ τὶς μικρὲς σαπουνόφουσκες ποὺ κάνει. Ἡ θεία ὅμως τῆς Μαριγούλας, ποὺ ὁ ἄντρας της εἶναι μουσικὸς στὴ μπάντα τοῦ Δήμου, φέρνει τὸ ὄργανό του κι' ἰδέστε τί τεράστια σαπουνόφουσκα ποὺ κάνει μ' αὐτό!..

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΞΗΜΕΡΩΜΑ

Νά ξημερώνῃ ἄρχισε
κι' αἰθέρινος ἀγνός
Ἀπλώνεται ἀπέραντος
γαλάζιος οὐρανός.
Ἡ δροσοστάλαχτη αὐγή
παντοῦ ἔχει σκορπίσει
Ροδόφυλλα ἀπ' τό μαγικό
ρόδο πού ἔχει μαδίσει.
Ὁ φωτοβόλος βασιλιάς
τῆς μέρας νά προβάλλῃ
Τήν πιό λαμπρή κορώνα του
θαρρεῖ πώς ἔχει βάλει.
Τήν πρώτη ἀκτίνα του μακριά
μέσα σέ δάσος στέλνει
Γιά νά ξυπνήσουν τά πουλιά
ἀπό τό φῶς πού φέρνει.
Ἀπ' τῶν φυτῶν τ' ἀκρόφυλλο
σταγόνα δροσερή
Πέφτει στήν χλόη ρίχνοντας
φωτοβολή ὑγρή.
Γύρω οἱ κάμποι πράσινοι
χίλι' ἄνθη τούς κοσμοῦν
Ποὺ μυρωμένη γύρω τους
μία πνοή σκορποῦν.
Στό βάθος ἡ ἀπέραντη
ἡ θάλασσ' ἀπλωμένη
Κρυστάλλινη, οὐρανόχρωμη,
πλατειά, γαληνεμένη.
Στούς γύρω ἀγρούς ἀμέριμνα
βοσκοῦν τ' ἀθῶα ἀρνάκια
Κι' ἀνάρια-ἀνάρια ἀντηχοῦν
γλυκά τά κουδουνάκια
Κι' ἀδιάκοπα ξεχύνεται
γλυκειά μοχοβολιά
Μέ τό τραγοῦδι τῆς ζωῆς
ποὺ ψάλλουν τά πουλιά.

Τρύπα στό Νερό [Β]

ΜΙΑ ΓΚΑΦΑ

Γιορτάσαμε τήν Πρωτομαγιά στήν ἐξοχή μας τήν Ἁγία Παρασκευή. Τό σπιτάκι μας, μᾶς δέχτηκε πρωϊνούς. Τριγυρισμένο ἀπό πρασινάδες, μέ τόν κῆπο στολισμένο μέ τά πολύχρωμα ἀνοιξιάτικα λουλούδια, θαρρεῖς καὶ μᾶς περίμενε φιλόξενο σάν πάντα.

Τό πρωΐ πέρασε γρήγορα μέ τραγούδια καὶ παιχνίδια. Ὅλη ἡ γύρω ἔκταση ἀντιλαλοῦσε ἀπό τά γέλια καὶ τίς φωνές μας. Χορέψαμε κι' ὅλα ὅλους τούς χορούς ποὺ ξέραμε καὶ—ἦταν πιά μεσημέρι—πέσαμε στό φαΐ, σά νά εἴχαμε κι' ἐγώ δέν ξέρω πόσες μέρες νηστικοί.

— Τώρα ὅμως, εἶπε ἡ θεία μόλις σηκωθήκαμε ἀπό τό τραπέζι, θά κοιμηθῶ λίγο καὶ θέλω ἡσυχία. Ἀρκετά μέ ζαλίσατε τόσες ὧρες.

Χωρίς ἀντίρρηση, γιατί εἴμαστε κουρασμένοι, πήραμε τίς πολυθρόνες καὶ ξαπλωθήκαμε στόν ἴσκιο τοῦ μεγάλου πεύκου. Ἄλλοι ἄρχισαν νά διαβάζουν τά περιοδικά ποὺ βρῆκαν, ξεχασμένα ἐκεῖ ἀπ' τό καλοκαίρι, κι' ἄλλοι τορροῦσαν στόν ὕπνο. Ἐγώ κοίταζα κάτι μικρά ἄσπρα συννεφάκια ποὺ ἔμοιαζαν νά ταξίδευαν — χαριτωμένες βαρκούλες — στό γαλάζιο ἄπειρο τ' οὐρανοῦ. Ἕνα ἐλαφρότατο ἀεράκι μοῦ χάϊδευε τό πρόσωπο. Τεντώθηκα στήν πολυθρόνα μου κι' ἔκανα νά κλείσω τά μάτια μου, μά δέν πρόφτασα. Μιά τσιμπιά τῆς χοντρο-Ἕλλης, ποῦναι τό ζιζάνιο τῆς παρέας μας, μ' ἔκανε νά τιναχτῶ.

—Ἄκου, Ρήνα, μοῦ λέει γελῶντας, πᾶμε μιά βόλτα νά χωνέψωμε;

— Μεσημεριάτικα; δὲ θάσαι καλά.

— Ἴσως· ἀλλ' ἂν δέν ἔλθῃς θά μαρτυρήσω τό ψευδώνυμό σου. Ἡ ἀπειλή αὐτή μ' ἔκανε νά σηκωθῶ ἀμέσως. Βγήκαμε ἀπό τό χτῆμα καὶ πέρνοντας τόν μεγάλο δρόμο ἀρχίσαμε νά προχωροῦμε. Ὕστερα ἀπό ἀρκετή ὥρα εἴδαμε δεξιά ἕναν σκιερό δρομάκο. Μπήκαμε σ' αὐτόν καὶ καθήσαμε νά ξεκουραστοῦμε.

— Δές-δές, ἔκανε ἔξαφνα ἡ Ἕλλη, δείχνοντας κάτι στόν κῆπο τῆς ἀπέναντι βίλλας.

Κοίταξα πρός τά κεῖ καὶ εἶδα δίπλα στόν τοῖχο μιά τζανερριά μέ κάτι τόσσα τζάνερα.

— Ψημένα φαίνονται, ἔκανα.

— Ναί, μοῦ ἀπαντᾶ, καὶ ξέρεις... ἡ βίλλα εἶναι κλειστή. Φτάνουμε ἀπό ἕνα;

— Ρωτᾶς ἀκόμα; ἀλλά εἶναι ψηλά· θά μπορέσουμε;

Ἕνα τέταρτο παιδευτήκαμε χωρίς ἀποτέλεσμα. Οὔτε ἕνα, τουλάχιστον γιά τόν ἱδρῶτα ποὺ χύσαμε πηδῶντας νά φτάσουμε τά κλαδιά. Δέν ἀποφασίζαμε ὅμως καὶ νά φύγουμε... Ἀκούσαμε βήματα καὶ εἴδαμε κάποιον ποὺ ἔρχόταν. Τόν γνώρισα ὅταν πλησίασε. Ἦταν ὁ ἀδελφός ἑνός συμμαθητῆ μου. Μᾶς χαιρέτησε καὶ κοιτώντας τό δέντρο:

— Τί ὡραῖα τζάνερα! φθάσατε κανένα;

Τοῦ εἴπαμε πώς δέ φτάναμε καὶ τότε ἐκεῖνος πρόθυμος ἀνέβηκε στόν τοῖχο καὶ μᾶς ἔγερνε τά κλαδιά καὶ κόβαμε.

—Αὐτός ὁ ἰδιοκτήτης τῆς βίλλας θά εἶναι πολύ κουτός, λέει ἡ Ἕλλη. Τέτοια ζουμερά μεγάλα τζάνερα καὶ νά μήν τά τρώῃ.

— Θάναι γέρος καὶ δὲ θάχῃ δόντια συμπλήρωσα ἐγώ.

Ἡ Ἕλλη ἄρχισε νά λέῃ κι' ἄλλα, ὅτι θάναι κανένας χωρίς τῆς χωρίς γοῦστο γιατί τόδειχναν τά χρώματα τῆς βίλλας καὶ κρῖμα τό σπίτι.

Εὐχαριστήσαμε τόν κύριο καὶ πήγαμε πάλι στήν πρώτη μας θέση νά τά φᾶμε.

—Ἕλλη, γιά δὲς ποῦ πάει αὐτός; φώναξα μέ ἔκπληξη βλέποντας τόν κύριο νά μπαίνῃ στή βίλλα.

— Λές νά μᾶς προδώσῃ; εἶπε ἡ Ἕλλη μέ τό στόμα γεμάτο καὶ σηκώθηκε. Δέν πρόφτασα ν' ἀπαντήσω. Εἶδαμε τόν κύριο νά βγαίνει στήν βεράντα κοιτάζοντάς μας νά λέει χαμογελώντας σέ κάποιον ποὺ δὲ φαινόταν:

— Κώστα, πάρε ἕνα καλάθι καὶ μάζεψε ὅλα τά τζάνερα κι' αὔριο νά πάρουμε χρωματιστή νά μᾶς φτιάσῃ τό σπίτι.

Ὥστε δική του ἦταν ἡ βίλλα;!!! Ντροπιασμένες τό βάλαμε στά πόδια.

Ἀρόη [Α]

ΟΙ ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΤΗΣ ΜΠΕΜΠΕΚΑΣ

Δέν τό πιστεύετε; Κι' ὅμως! Ἡ μικρούλα ἡ Μπεμπέκα ποὺ εἶναι μόλις πέντε χρονῶν ἔχει ἁμαρτίες καὶ μεγάλες μάλιστα. Γι' αὐτό σάν ἤρθε ὁ Παπᾶ Μακάριος νά τούς κάνῃ ἁγιασμό, σκέφτηκε ἡ γιαγιά της νά τοῦ τό πῇ γιά νά τήν ξεμολογήσῃ. Ἡ καϋμένη ἡ μικρούλα σάν τάκουσε χλώμιασε καὶ ξεκατάπιε.

— Καὶ σάν τί ἁμαρτίες ἔκανε; ρώτησε ὁ παπᾶς.

— Μεγάλες ἁμαρτίες, παπᾶ μου, μεγάλες! εἶπε ἡ γιαγιά. Καὶ πρῶτα, πρῶτα μ' εἶπε γριά!

Μόνο γριά; ρώτησε πάλι ὁ παπᾶς.

—Ὄχι παπᾶ μου, ἀπάντησε ἡ γιαγιά καὶ ἔκανε πώς κοντοσέκεται. Παλιόγρια, εἶπε σὲ λίγο, δειλά σὰ νά φοβόταν νά πῇ τή μεγάλη ἁμαρτία Παλιόγρια!!! ἔκανε τότε ὁ παπᾶς. Αὐτό εἶναι μεγάλη ἁμαρτία!

Κι' ἄλλη ἁμαρτία ἔκανε, ἐξακολούθησε ἡ γιαγιά. Μ' εἶπε, παπᾶ μου, καὶ κάτι ἄλλο.

Στάθηκε λίγο καὶ ὕστερα εἶπε:

— Κατσαρίδα μ' εἶπε.

—Ἀ! ἔκανε τότε ὁ παπᾶς, αὐτή εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερη!

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Μπεμπέκα εἶχε ζαρώσει σέ μιά γωνιά καὶ κόντευε νά λιποθυμήσῃ ἡ δόλια, ἐνῷ ἡ γιαγιά καὶ ὁ παπᾶς καὶ ὅσοι εἴμαστ' ἐκεῖ μόλις συγκρατούσαμε τά γέλια.

— Αὐτές εἶν' ὅλες; ρώτησε ὁ παπᾶς, ποὺ ἔβλεπε τήν ἀγωνία της κι' ἤθελε νά τελειώσῃ.

—Ὄχι, παπᾶ μου, εἶπε πάλι ἡ γιαγιά Ἔκανε καὶ ἄλλο πιό σοβαρό. Σάν τί; Πῆγε νά πνίξῃ κι' ἕνα κουνελάκι!

Ἡ ἐξομολόγηση λοιπόν εἶχε τελειώσει. Ὁ παπᾶ Μακάριος συλλογίστηκε λιγάκι καὶ ἔπειτα ἔβαλε τόν «κανόνα», ποὺ γιά μεγάλη χαρά τῆς Μπεμπέκας ἦταν νά πῇ δέκα φορές ὀλάκερο τό Θεοτόκε Παρθένε ποὺ ξέρει πολύ καλά. Φαντάζεσθε ὕστερα τί γέλια κάμαμε. Μά κι' ἡ Μπεμπέκα σίγουρα θά θυμᾶται τήν τρομάρα της καὶ δέν θά κάμῃ πιά ἁμαρτίες.

Πονεμένη Καρδιά [Β]

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας γιά νά ἐκτελεῖται ἀμέσως, πρέπει νά συνοδεύεται καὶ μὲ μιά τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτές μὲ τίς ὁποῖες σᾶς στέλνουμε κάθε ἑδδομάδα τό φύλλο.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τά φυλλάδια τῆς «Διαπλάσεως», κατά τούς θερινούς μῆνες Ἰούνιο (ἀπό τό σημερινό), Ἰούλιο καὶ Αὔγουστο, θά εἶναι ὀκτασέλιδα. Ἀργότερα θά πληρωθοῦν οἱ σελίδες ποὺ θά λείψουν ἀπό τόν τόμο. Στήν Ἀλληλογραφία τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου ἐξηγήσαμε ἀπό ποιά ἀναπότρεπτη ἀνάγκη γίνεται τοῦτο.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδός Εὐριπίδου τήν 19 Ἰουνίου 1936

ΑΠΟ πέρσυ εἴχατε νά ἰδῆτε φυλλάδιό μου μέ ὀκτώ μόνο σελίδες. Τό ξέρω, δέν σᾶς ἐνθουσιάζει ὅπως θά σᾶς ἐνθουσίαζε ἂν βλέπατε ἕνα... δεκαεξάσελιδο. Ἀλλ' ἂν μάγαπᾶτε ἀληθινά, πρέπει νά λάβετε ὑπ' ὄψι τήν ἀνάγκη ποὺ σᾶς εἶπα στό προηγούμενο καὶ νά δεχθῆτε αὐτόν τόν προσωρινό περιορισμό· Ἄλλωστε καὶ τά ὀκτασέλιδα φυλλάδια τῶν θερινῶν μηνῶν θά εἶναι πλούσια καὶ ποικίλα ὅσο καὶ τά ἄλλα. Μήν κοιτᾶτε τοῦτο, τό πρῶτο. Ἔπρεπε νά τελειώσουν τά «Κρούσματα» κι' ἔτσι δέν ἔμεινε τόπος γι' «Ἀθηναϊκή Ἐπιστολή».

Μιά παράλειψη ἔγινε στά ἀποτελέσματα τοῦ Δ' Ραδιοφωνικοῦ Διαγωνισμοῦ: Δέν ἀναφέρθηκε ἡ ἐμμετρη ἀπάντηση τοῦ *Παντελῆ Μωραΐτη*. Δέν θά ἔπαιρνε οὔτε Βραβεῖο οὔτε Ἔπαινο. Εἶναι ὅμως ἀπό τίς καλές ἀπαντήσεις.

Γ. Π., ἔδωσα τό γράμμα σου στόν κ. Σ. ποὺ σοῦ ἀπαντᾶ: Ἡ θρησκεία μας παραδέχεται πῶς οἱ πρό Χριστοῦ προφῆτες λαλοῦσαν διά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος («τό λαλῆσαν διά τῶν προφητῶν») ἑπομένως αὐτοί ὑπάγονται στό «πίστευε καὶ μή ἐρεύνα» καὶ ἐξαιροῦνται. Οἱ ἄλλοι, οἱ μετά Χριστόν, χωρίς νά εἶναι ὅλοι ὅ,τι λέγει ἡ παροιμία «πάς μετά Χριστόν προφήτης γάϊδαρος», διαιροῦνται α') σέ ἀνθρώπους ποὺ προφητεύουν καλῇ τῇ πίστει, βρισκόμενοι σέ μιά ψυχοπαθολογική κατάσταση (ὑπνωτισμός, ὑποβολή, ὑστερία κτλ.) καὶ β') σέ ἀγύρτες, κατεργάρηδες, ποὺ προφητεύουν στό βρόντο ἢ μέ ὑπολογισμούς. Οἱ πρῶτες προφητεῖες εἶναι καμμιά φορά καὶ μυστηριώδη προαισθήματα ἢ τηλεπάθειες. Οἱ δεύτερες ἐπαληθεύουν ἢ κατά σύμπτωση, ἢ ἀπό καλό ὑπολογισμό, ἢ κι' ἀπό τά δύο. Ἡ προφητεία γιά τό θάνατο τεσσάρων πρωθυπουργῶν ἐπαλήθευσε κι' ἀπό καλό ὑπολογισμό κι' ἀπό σύμπτωση. Ἔχεις ἀκόμα καμμιά ἀμφιβολία;

Εὔλογη ἡ ἀπορία σου, *Γκλόρια*. Πραγματικῶς, ὅταν μιά ἐφημερίδα, ἕνα περιοδικό, διακόπτῃ τήν ἔκδοσή του καὶ τήν ξαναρχίζῃ, γράφει Β' Περίοδος, Γ' Περίοδος καὶ καθεξῆς, ὅσες φορές γίνῃ αὐτό. Συμβαίνει ὅμως, καὶ χωρίς νά διακόψῃ τήν ἔκδοσή του, τό περιοδικό νάλλαξῃ σχῆμα, ἐμφάνιση, νά ἐκδίδεται πυκνότερα ἢ ἀραιότερα κτλ. καὶ τότε πάλι ἀρχίζει νέα περίοδος. Κι' αὐτή εἶναι ἡ περίπτωση ἡ δική μου. Ποτέ, στά 58 αὐτά χρόνια δέν ἔπαυσα νά ἐκδίδομαι. Ἀπό τό 1894 ὅμως ἀλλαξα σχῆμα, ἔγινα μεγαλύτερη καί, ἀπό δεκαπενθήμερη, ἑβδομαδιαία. Κι' ἔτσι μπῆκα στή Β' μου Περίοδο ποὺ ἐξακολουθεῖ ἀκόμα. — Πολύ μ' εὐχαριστήσε τό γράμμα σου. Ναί, οἱ ἐπίσημοι κι' ἀνεπίσημοι ἐπισκέπτες ἔφυγαν μέ τίς καλύτερες ἐντυπώσεις ἀπό τίς ὁμορφιές τοῦ νησιοῦ σας καὶ τήν εὐγένεια τῶν κατοίκων.

Εἶναι δικαιολογημένη, *Βιολέττα*, γιά τή σιωπή σου, ἀφοῦ τράβηξες τόσα μ' αὐτές τίς ἀμυγδαλές. Ἔκανες πολύ καλά ποὺ ἀποφάσισες νά τίς βγάλῃς κι' ἡσύχασες, γιατί ἀλλοιώτικα θά εἶχες φασαρίες κάθε τόσο. Μήν ἀργήσῃς πάλι νά μοῦ γράψῃς.

Καλή ἐπιτυχία στίς ἐξετάσεις, *Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων*· Ἀλλά τί δυσανάγνωστο τό γράμμα σου! Σᾶς παρακαλέσα τόσες φορές: γράφετέ μου καθαρά, μέ σκοῦρο μελάνι. Ἕνας λόγος ποὺ κουράστηκα τόσο καὶ τώρα πρέπει νά ξεκουρασθῶ, εἶναι καὶ τά δυσανάγνωστα γράμματα ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένη νά διαβάζω.

Εὐχαριστῶ, *Μπατεφρλάϊ*, ποὺ ἀφιέρωσες σέ μένα τή μόνη ὥρα ποὺ σοῦ ἄφησε ἐλεύθερη ἡ μελέτη. Ὦ, χωρίς ἄλλο, τά ὡραιότερα χρόνια εἶναι τά μαθητικά. Ἀλλ' αὐτό δέν θά πῇ πῶς καὶ τάλλα δέν εἶναι ὡραῖα, οὔτε πῶς πρέπει νά νομίζετε τή ζωή σας χαμένη ἐπειδή τελειώνετε τό σχολεῖο.

Σοῦ ἔστειλα, *Τσιγγάνα*, 4 τετράδια καὶ μέ πολύ ἐνδιαφέρον διάβασα τό μεγάλο σου γράμμα. Δέν πειράζει ποὺ μοῦ ξανάγραψες πρίν λάβῃς ἀπάντησή στό ἄλλο· μπορεῖς νά μοῦ γράφῃς ὅταν θέλῃς. Μόνο θά παρακαλέσω καὶ σένα νά μεταχειρίζεσαι πιό σκοῦρο μελάνι.

Δέν εἶχες ἀνάγκη ἀπό τόσες ἐξηγήσεις, *Λεπτή Καρδούλα*: Ἔχω γιά σένα τήν καλή ἰδέα ποὺ εἶχα πάντα. Πῶς πηγαίνει ἡ μελέτη; Δέν πρέπει νά παραπονιέσαι, γιατί ὡς τώρα τό καλοκαίρι εἶναι ἀρκετά δροσερό. Δέν ξέρω τί θά κάμῃ παρεμπρός, ἀλλά τουλάχιστο θά ἔχουν τελειώσει οἱ ἐξετάσεις καὶ θά εἶναι πιά διακοπές.

Ροζελάντεια, ἔμαθα λοιπόν τί σημαίνει καὶ τό ψευδώνυμό σου κι' εὐχαρίστως θά τό μάθουν κι' οἱ φίλοι μας: Ἔτσι λέγεται μιά ἐξωτική τριανταφυλλιά ποὺ κάνει μικρά-μικρά κίτρινα τριανταφυλλάκια. Καλό ταξίδι, τώρα θά περιμένω τήν καινούργια σου διεύθυνση. ('Α, ξέχασα: καὶ σύ σήμερα πολύ δυσανάγνωστη· μά γιατί, γιατί;)

Καλή ἐπιτυχία στούς διαγωνισμούς, *Κυκλαμία*. Εἴδες τί γρήγορα ποὺ πέρασε κι' αὐτός ὁ σχολικός χρόνος; Μά ἔτσι δέν πέρασε κι' ὁ περσινός; Καὶ νά εἶσαι βέβαιη πῶς ἔτσι θά περάσῃ κι' ὁ ἐρχόμενος... Στίς ἐρωτήσεις σου γιά τούς *Π.* ἀπαντῶ ναί.

Πολύ μ' εὐχαρίστησε τό γράμμα σου, *Τσιγγανοπούλα τῆς Ἐρέσσου*, καὶ μπορῶ νά πῶ πῶς μ' ἀποζημίωσε γιά τή μακρά σου σιωπή. Τό τέλος τῆς Γιούντης, ποὺ τόσο σοῦ ἀρέσουν τά γράμματά της, θά τό μάθῃς σέ λίγο καὶ θά χαρῇς πολύ. Ἐλπίζω νά μήν περάσουν πάλι τέσσερις μῆνες χωρίς νά μοῦ γράψῃς.

Εὔθυμε Σημαιοφόρε—ἢ μᾶλλον «εὔθυμη», ἄχ! πῶς μέ μπερδεύουν τάρσενικά ψευδώνυμα τῶν κοριτσιῶν!—ἐλπίζω κι' ἐγώ νά γνωριστοῦμε καμμιά φορά. Τώρα περιμένω νά μοῦ γράψῃς μετά τούς διαγωνισμούς καὶ νά μοῦ πῇς ποῦ θά περάσῃς τό καλοκαίρι σου γιά νά ξέρω. Χαίρω ποὺ ἔχεις συμμαθήτριες τόσο καλές Διαπλασοπούλες.

Ἐννοῶ πολύ τή χαρά σου, *Βρυσούλα*, ποὺ πλησιάζουν οἱ διακοπές, ἀφοῦ θάρθῃ ἐκεῖ ὁ ἀδελφός σου καὶ θάρχίσῃ πάλι ἡ περιπετειώδης καλοκαιρινή ὡραία ζωή. Νά ἰδοῦμε λοιπόν τί «περιπέτειες» θάχῃς φέτος—εὐχάριστες ὅλες, εὐχομαι, σάν τίς περσινές. Ἀλήθεια, ὁ Μάης, «ὁ μήνας τῶν ρόδων», αὐτή τή φορά ἦταν ὁ μήνας «τῶν βροχῶν καὶ τοῦ κρύου». Ἀλλά πάει κι' αὐτός...

Πιστεύς-Πατρίς, μή δίνῃς καμμιά σημασία σέ τέτοια ὑβριστικά ἀποσπάσματα. Ὁ γράφων εἶναι ἕνας γέρος ποὺ θά τόν ἔλεγα κρονόλληρο ἂν δέν ἤξερα πῶς αὐτές τίς σκουραμένες καὶ ὀπισθοδρομικές ἰδέες εἶχε ἀπό νέος. Γιατί τοῦ ἔλειψε πάντα ἡ κρίσῃ ἡ γνώσῃ, τό ἐπιστημονικό πνεῦμα. Ἔτσι δέν ξέρει τό στοιχειῶδες πῶς κι' ἡ Δημοτική ἔχει τούς κανόνες της μέ τίς ἐξαιρέσεις τους, ἀπαράλλαχτα ὅπως κι' ἡ ἀρχαία καὶ κάθε ἄλλη γλῶσσα. Θά τό ἔβλεπε ἂν ἐδιάβαζε ὁποιαδήποτε Γραμματική τῆς Δημοτικῆς.

Δέν τό κρύβω, *Νεαρέ Σπουδαστή*, ἕνας λόγος ποὺ διαβάζω μέ τόση εὐχαρίστηση τά γράμματά σου εἶναι καὶ τό καθαρό, τό εὐανάγνωστό σου γράμμα. Ἀλλά προπάντων ἡ καθαρότης καὶ ἡ διαύγεια ποὺ ἔχει ἡ φράσῃ σου. Πολύ ἐνδιαφέρουσες γιά μένα αὐτές αἱ πληροφορίες γιά τήν οἰκογένειά σου. Τώρα ξέρω ποιός εἶσαι, ποὺ ζῇς καὶ τί θά κάμῃς στό μέλλον. Ναί, στό Μαγικό Γράμμα τοῦ 25ου φυλλαδίου ἡ τελευταία λέξη εἶναι «κάπρος». Λέξη «κάπρος» δέν ὑπάρχει ἄρα εὐνόητο τό τυπογραφικό λάθος.

Καμμιά ἀμφιβολία δέν εἶχα, *Ξανθή Ἑλληνοπούλα*, γιά τήν ἀγάπη σου καὶ τή σταθερότητά της, ὡστόσο σ' εὐχαριστῶ γιά τά καλά λόγια. Πολύ μ' εὐχαριστήσαν ἐπίσης κι' αὐτά ποὺ μοῦ γράφεις γιά τή φίλη σου. Ὁ Πολέμης μόνο ποιήματα ἔχει γράψει. Ἔχει, ἀλήθεια, καὶ μερικά θεατρικά ἔργα—τό «Εἰκόνισμα», «Ὁ βασιλιάς Ἀνήλιαγος» κτλ.—ἀλλά κι' αὐτά εἶναι σέ στίχους.

Ἡ *Ἀγνή Καρδιά*, ποὺ πῆγε στό Ζάππειο νά ἰδῇ τήν προτομή τοῦ Πολέμη, μοῦ γράφει: «Ἔτσι δειλινό σάν βρέθηκα μπροστά στή γαλήνια μορφή τοῦ ποιητή. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν μυρωμένη ἀπό τά γύρω ἀνθισμένα παρτέρρια, φούντωτα κλωνάρια ἔγερναν πρός τό μαρμάρινο κεφάλι καὶ τά δάφνινα στεφάνια ἔδιναν μιά ὄψη θεϊκή. Ἡ ὥρα, ὁ τόπος ποὺ τόσο καλά διαλέχθηκε, ἡ γύρω φύση, μέ ἔκανε νά συγκινηθῶ βαθιά καὶ νάναπολήσω ὅλους τούς ὁμορφους στίχους τοῦ Πολέμη ποὺ διάβασα...» Κι' ἐξακολουθεῖ νά μοῦ λέῃ γιά τήν ποίηση τοῦ Πολέμη ποὺ καὶ μικρή καὶ μεγάλη τή συγκίνησε. Πολύ ὡραῖο γράμμα.

Κι' ἐγώ, *Δόνιφαν*, εἶμαι βέβαιη: ἀφοῦ ὅλες τίς ἄλλες τάξεις τίς ἔβγαλες μέ ἄριστα, πῶς μπορεῖ νά μήν πάρῃς καὶ τώρα τόν ἴδιο βαθμό; Ὡστόσο περιμένω νά μοῦ γράψῃς τά ποτελέσματα καὶ πῶς πέρασες στή γιορτή. Ἀλήθεια, μερικοί εἶναι ἀμελεῖς στίς ἀνταλλαγές τους· ἐσύ κάνεις πολύ καλά ποὺ, μόλις λάβῃς τετράδιο, ἀμέσως τό ἀντιποδίδεις.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΟΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγράφεται, ἂν δέν συνοδεύεται ἀπό τό δικαίωμα, δρ. 10.— Τά ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγραφόμενα ἰσχύουν ἀς τήν 30 Νοεμβρίου 1936. Ὅσα συνοδεύονται ἀπό Α. ἀνήκουν σέ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπό Κ. σέ κορίτσια

Νέα Ψευδώνυμα: Κάρμεν, κ. (ΧΦ). Ἀτρόμητος Διαπλασόπαις, ἀ. (ΑΣ). Πάρις, ἀ. (ΒΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμ.: Ἀγνή, κ. Δούλη Δωδεκάνησος, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τούς φίλους της: *Ντούτσε* (ἐνεκαίνη... ἔστειλα 206 φυλλάδιο καὶ 10 τετράδια). *Βαφίλειον Βουλγαροκτόνον* (ἔλαβα τό γράμματί σου τό διαβάσω μέ τή σειρά τους καὶ θά σοῦ πῶ· βέβαια, τό καλοκαίρι ποὺ δέν θά ἔχῃς μαθήματα, θαμπερώνῃς περισσότερες ὧρες σέ μένα). *Ταξιδιώτην* (γράφω παραπάνω)

Πῶς θὰ περάσετε πιὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἁπλούστατο: Θὰ προμηθευθῆτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

"ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας στὸ ταξίδι, στὴν ἐξοχή, ὅπου θὰ πᾶτε, —ἀλλὰ κι' αὐτοῦ ποὺ θὰ μείνετε, —γιὰ νὰ περάσετε τὶς Διακοπές.

Κι' ἕνας μόνον Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μὲ τὶς 400 του σελίδες, μὲ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορήματά του καὶ μὲ τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἂν πάρετε μάλιστα ἀπὸ τοὺς τόμους τῶν τελευταίων ἐτῶν, **1929 ἕως 1935,** ποὺ ἔχουν ἀπὸ 620 σελίδες ὁ καθένας καὶ ἀπὸ 4-5 μυθιστορήματα, τί ἄλλο θέλετε;

Ἡμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθῆτε καὶ τὸν Πίνακα Μυθιστορημάτων ποὺ περιέχει κάθε Τόμος —δημοσιεύθηκε στὰ φυλλάδια 3ον καὶ 5ον—καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ περάσετε

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

γιὰ τὴν ἀπάντησή σου ποὺ παραλείφθηκε ἀπὸ τὸ γράμμα σου ὅμως τῆς 8 Ἰουνίου, γραμμένο μὲ τόσο ξέθωρο μελάνι, δὲν μπόρεσα νὰ βγάλω σχεδὸν λέξη!) ***Μαυρέταν Στρογγύλη*** (πολὺ ὡραία ἐξοχή θὰ κάνῃς μὲ θάλασσα καὶ πευκάφυτο βουνό· ἀλλ' ἀφοῦ βήχῃς, ὄχι ἀκόμη μπάνια· πὲς τῆς ***Μιράντας*** πὼς θὰ τῆς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο·) ***Κάρμεν*** (αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολύ· ἀλλὰ οἱ λύσεις δὲν στέλνονται ἔτσι· ἰδὲς τί λέει ἡ προκήρυξη τοῦ σχετικοῦ Διαγωνισμοῦ στὸ 27ο φαλλάδιο· πάρε καὶ τὸν 'Οδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ·) ***Ἀλ. Σοφ.*** (θὰ εἶδες τὸ ψευδώνυμο ποὺ σοῦ ἐνέκρινα· ναί, νὰ μοῦ γράψῃς συχνά, ἀλλὰ καὶ καθαρὰ γιὰ νὰ σὲ διαβάζω·) ***Λευκοπυργιώτην*** (καλὴ ἐπιτυχία· ἀφοῦ εἶχες ἐδῶ τόσες δουλειές, δὲν πειράζει, ἄλλη φορά· λυόχαρτο καὶ 5 τετράδια ἔστειλα·) ***Κατάσκοπον 33, Κύριον τοῦ Ντάνσιγν, Τριανταφυλλένιαν, Ἀγκάθι*** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *10 Ἰουνίου*, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 27ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δίδονται μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου.

332. Λεξίγριφος

Μέσ' στὴ βιβλιοθήκη σου
Τοὺς ἔχεις στὴ γραμμή·
Γιὰ βάλε καὶ τὴ . . . μύτη σου,
Βασίλισσα γὰ βγῇ.

Νικοτεπούλα τῆς Ἄνδρου

333. Τονόγριφος - Μεταγραμματισμὸς

Διπλὴ χάρη, λύτη μου, ἔχει
Τὸ ποτάμι αὐτὸ ποὺ τρέχει:
Μ' ἄλλον τόνο; ἀπὸ κανόνι
Βγαίνει καὶ πολλοὺς σκοτώνει.
Μὰ τοῦ ἀλλάζεις τὸ λαιμό;
Κακὸ γίνεται ἐρπετό.

Γεώργιος Χ. Καραλάμπους

334. Μωσαϊκὸν

Ὁ Πιτακὸς καὶ ὁ Θαλῆς,
Ὁ Βίας καὶ ὁ Σωκράτης,
Ὁ Πρωταγόρας σὺν αὐτοῖς
Καὶ ὁ Χίλων ὁ Σπαρτιάτης,
Ἀπὸ ἕνα τους δανείζουν
Κι' ἄλλον ἕνα σχηματίζουν.

Ἀγκάθι

335. Αἴνιγμα

Ἡ πρώτη συλλαβή του εἶναι μιὰ νότα,
Μ' ἂν τοῦ τὴν κάνῃς σύνδεσμο κοινό,
Στενός σου συγγενὴς ἐνῶ ἦταν πρῶτα,
Νὰ λάμπῃ θὰ τὸν 'δῇς στὸν οὐρανό.

Τρύπα στὸ Νερὸ

336. Κλῖμαξ

Π — Σ
Π — — Σ
Π — — — Σ
Π — — — — Σ
Π — — — — — Σ
Π — — — — — — Σ
Π — — — — — — — Σ
Π — — — — — — — — Σ

Κάθε παύλα ἀντιπροσωπεύει ἓν γράμμα. Καὶ ἀναγινώσκονται ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειράν: ἐπίρρημα, πάπας, νῆσος, πόλις τῆς Ἑλλάδος, δημηρικὸς βασιλεύς, πτηνόν, συγγραφεὺς περιηγητής, ἀρχαῖος ἀστρονόμος.

Πασχαλιάτικο Λουλούδι

337. Παίγνιον

Α	ΙΠ	ΚΑ	ΥΣ	ΤΡ
ΕΑ	ΑΥ	ΔΡ	ΙΡ	ΠΟ
ΜΑ	ΛΟ	ΒΟ	ΙΣ	Ι
ΑΑ	ΟΝ	ΙΝ	ΙΥ	ΝΔ
ΑΓ	ΩΝ	ΟΑ	ΟΝ	Η

Νὰ συναρμολογηθοῦν τὰ γράμματα ταῦτα ἢ ζεύγη γραμμάτων, μὴ ἀποτελοῦντα ὅμως συλλαβάς, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἑπτὰ πόλεις πέντε εὐρωπαϊκαί, μία ἀφρικανικὴ καὶ μία ἑλληνική.

Ἄνδρος τοῦ Ἰονίου

338-342. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἄκρος, πῖλος, ὀβελός, αὖλαξ, υἱὸς

Κεραμίδιος Γάτος

343. Γρῖφος

ες — — — — — σούτ!
ες — ες — — — εἶν'
— κλ — — τὴν ΨΧ ἔλα δά!
ες — ες — — —
— ες — — — —

Λουλοῦ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 14

153. Κατάστρωμα (κατά, στρῶμα). — 154. Κραναὸς κράνος. — 155. Ἐπαιτῶ-ἀπαιτῶ. — 156. ΒΙΚΤΩΡΙΑ (Ἰκαρία, κάτω, Τωβίτ, ὥρα, Ρίτα, Ἀραράτ). — 157-161 Διὰ τοῦ Δ: ***διαδίδω, ῥδή, διόδια, δυῳδία, δεῖ.*** — 162. ΦΑΝ ΦΛΤΤ= ***Φιλίαν φύλαττε*** — ΦΕΙΔΙΑΣ (Φοίνιξ, ΛΕμεσός, ΝεΙλος, ΦαΙΔρα, ΛαύρΙον, ΤρΙκκΑλα, ΤάμεοιΣ). — 163. Ὁ ***μὴ δαρεὶς οὐ παιδεύεται.*** — 164. ***Πήγαινε συχνὰ στὴν ἐξοχὴ*** (πῖ, γ' εν ε, σ' ιχ νας, τιν, ἔξ ο, χῖ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΣ'—438]

Γιατί, ***Χανουμάκι,*** δὲν ἀπαντᾶς στὸ γράμμα μου; Μήπως σοῦκανα κακὸ καὶ θύμωσες;

Λευκοπυργιώτης

[ΔΣ' — 439]

Ρεγκιπέσσα, τελείωσα ἐξετάσεις. Σὲ περιμένω γρήγορα στὸν Ἅλιμο (τέρμα Καλαμάκι).

Ἀγνὴ

[ΔΣ'—440]

Ντέτεκτιβ Χ, Ντέτεκτιβ Φάντασμα, Κατάσκοπε 33, συμμαχοῦμε; Περιμένω εἰς τὴν Διάπλασιν ἀπάντησίν σας.

Ἀρχικατάσκοπος 32

[ΔΣ —441]

Προσοχή: Ἀλλαγὴ διευθύνσεως: Κυρίαν Μαρίαν Τριάντη, ὁδὸς Ζάτμη, Πάτρας. ***Ἀσύλληπτε,*** ποία ἡ δική σου; ***Μικρὴ Πυργιωτοπούλα,*** γιατὶ δὲν ἀπαντᾶς;

Κλέφτης τοῦ 21

[ΔΣ'—442]

Προκηρύσσω δίμηνο Διαγωνισμὸ Μ. Μυστικῶν. Βραβεῖα τρία ἐκλεκτά, θὰ δοθοῦν ὅσες λίγες καὶ ἂν λάβω ἀπαντήσεις. Διεύθυνσις: C. Diamandis, 6, Rue Guinénah, Le Caire (Egypte).

Σκοῦτα, Ἀγράμπελη, τί γίνονται οἱ Διαγωνισμοί σας;

Δούλη Δωδεκάνησος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς ***Α' Περιόδου*** (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἕκαστος τόμος δρχ. ***25,*** ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. ***28,50*** διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. ***40*** διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς ***Β' Περιόδου*** (1894—1935), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 42 τόμους ὑπάρχουν οἱ 41 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῆ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894-1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἄρραφος δρ. ***80*** καὶ ραμμένος δρ. ***85.*** Οἱ δὲ ***Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934,*** καὶ ***1935*** τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἄρραφος δρ. ***110*** καὶ ραμμένος δρ. ***115.***

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. ***5*** ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. ***15*** ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. ***35*** εἴτε ραμμένος εἴτε ἄρραφος.

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι